

YOZGAT 2 NO.LU T TİPİ KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU ZİYARETİ RAPORU

Rapor No:
2023/51

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 28/11/2023 tarih ve 2023/914 sayılı kararıyla oy birliği ile kabul edilmiştir.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	
KISALTMALAR.....	i
I. GİRİŞ.....	1
II. GENEL BİLGİLER.....	3
A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler.....	3
B. Kurum Personeli	3
C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılan Kişiler	5
III. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER.....	5
A. Fiziksel Koşullar.....	5
1. Kurumun Fiziksel Durumu.....	5
2. Suya Erişim	6
3. Hijyen Koşulları	7
4. Kantin	7
B. Yönetim ve Personelin Tutumu	8
C. Beslenme.....	9
D. Sağlık	10
E. Psiko-sosyal Servis.....	11
F. Eğitsel, Sosyal, Kültürel, Mesleki ve Sportif Etkinlikler	13
G. Dış Dünya ile İletişim.....	14
IV. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER.....	16
A. Değerlendirme	16
B. Tavsiyeler.....	16
1. Kuruma Yönelik Tavsiyeler	16
2. Yozgat Açık Ceza İnfaz Kurumuna Tavsiye.....	18
3. Yozgat İl Milli Eğitim Müdürlüğüne Tavsiye.....	18
4. Adalet Bakanlığına Yönelik Tavsiyeler	18

KISALTMALAR

ACEP	: Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi
ARDEF	: Araştırma Değerlendirme Formu
BİSİS	: Bireyselleştirilmiş İyileştirme Sistemi
OPCAT	: İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol
SEGBİS	: Ses ve Görüntülü Bilişim Sistemi
TIHEK	: Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
UÖM	: Ulusal Önleme Mekanizması

I. GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TIHEK); 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.

2. Türkiye, 14/9/2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT)'i imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından bağlayıcılık kazanan OPCAT'in 1'inci maddesine göre Protokolün amacı: *“bağımsız uluslararası ve ulusal organların, işkence ve diğer zalimane, insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele ya da cezayı önlemek için kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretlerde bulunacağı bir sistem kurmaktır.”*

3. 6701 sayılı Kanun'un 9/1-ı bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması (UÖM) olarak görev yapmak Kurumun görevleri arasında yer almaktadır. Kanun'un 2/1-k bendine göre UÖM; *“İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi”* ifade etmektedir.

4. 6701 sayılı Kanun'un 9/1-j bendinde, kurumun özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek görevini haiz olduğu ifade edilmiştir. Bu bağlamda ceza infaz kurumlarına ziyaret gerçekleştirmek TIHEK'in görev ve yetki alanına girmektedir.

5. 1/6/2005 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 8'inci maddesi uyarınca; *“Kapalı ceza infaz kurumları, iç ve dış güvenlik görevlileri bulunan, firara karşı teknik, mekanik, elektronik veya fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasın olanaklı bulunduğu, yeterli düzeyde güvenlik sağlanmış ve hükümlünün gereksinimine göre bireysel, grup hâlinde veya toplu olarak iyileştirme yöntemlerinin uygulanabileceği tesislerdir.”*

6. Anılan görevin icrası kapsamında 15/3/2023 - 16/3/2023 tarihlerinde Yozgat 2 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna **habersiz** bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. Ziyaret heyetinde; İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanı ... Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcıları ... ile TİHEK'in talebi doğrultusunda görevlendirilen Doktor ve Psikolog ... yer almıştır.

7. Ziyaret, İdare ile yapılan ön görüşmeyle başlamıştır. Görüşmede Heyet tarafından; UÖM görevine, ziyaretin amacına ve yöntemine ilişkin bilgiler verilmiştir. İdareden Kurum hakkında güncel bilgiler ile mahpusların¹ sayısı ve sınıflandırmalarına ilişkin bilgiler alınmıştır. İdareden mahpusların yerleşim planına ilişkin alınan belge üzerinden, İdarenin dahli olmadan özellikle farklı suç türünden mahpusların bulunduğu koğuş ve odalar seçilerek buradaki mahpuslarla görüşmeler gerçekleştirilmiş ve mahpusların tutuldukları ortam yerinde gözlemlenmiştir. Ziyaret sürecince, Heyet üyeleri tarafından görüşme gerçekleştirilen mahpuslara; TİHEK hakkında genel bilgi verilmiş, ziyaretin amacı ve kapsamı belirtilmiş; gizliliğe riayet edilerek rapor hazırlanacağı hususu aktarılmıştır. Görüşmeler sırasında infaz ve koruma memurları ile diğer idari personelden herhangi bir kimse odalarda bulunmamıştır. Ziyaret kapsamında ortak kullanım alanlarında da incelemelerde bulunulmuş, çeşitli belge ve kayıtlar kontrol edilmiştir. Ziyaret bitiminde İdare ile yapılan son toplantıda ilk tespit ve gözlemler paylaşılmış, ziyaret sonrası hazırlanacak raporun İdare ve ilgili kurumlarla paylaşılarak tavsiyelerin takip edileceği ve takip ziyareti de yapılabileceği bilgisi verilmiş, ilgili bilgi ve belgeler alınarak ziyaret sonlandırılmıştır.

8. Bu rapor, 9/1/2023 tarihli ve 2023/3 sayılı Kurul kararı ve Başkanlık Makamının 14/3/2023 tarihli ve 20589 sayılı oluruna istinaden 15/3/2023 - 16/3/2023 tarihlerinde, Yozgat 2 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna² gerçekleştirilen izleme ziyareti neticesinde edinilen tespit, gözlem ve şikâyetlerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini ihtiva etmektedir.

¹ Bu raporda kullanılan “mahpus” sözcüğü, ceza infaz kurumlarında özgürlüğünden mahrum bırakılan tutuklu, hükümlü ve hüküm özlüleri ifade etmektedir.

² Bundan sonra kısaca Kurum olarak ifade edilecektir.

II. GENEL BİLGİLER

A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler

9. Kurum, şehir merkezine 12 kilometre uzaklıkta bulunan Yozgat Ceza İnfaz Kurumları Yerleşkesi içerisinde yer almaktadır. Bir bölümü yüksek güvenlikli olan Kurum, 26.076 metrekare açık alan üzerine 20.585 metrekare kapalı alan olarak inşa edilmiş ve 17/8/2021 tarihinde faaliyete geçmiştir.

10. İki katlı olan Kurum binasında 14 kişi kapasiteli 62 koğuş, 5 kişi kapasiteli 8 koğuş ve tek kişilik 102 oda bulunmaktadır. Bu sebeple, Kurumun olağan mahpus kapasitesi 1010'dur. Bununla birlikte 14 kişi kapasiteli koğuşların kapasitesi 18 kişi kapasiteli kullanıma elverişli olduğundan Kurumun artırılmış mahpus kapasitesi 1258'dir.

11. Kurumda; özel olarak tasarlanmış 2 doku hasarı ve travma önleyici oda³ (yumuşak oda), tek kişilik 2 müşahede odası ve 12 kişi kapasiteli 2 geçici koğuş bulunmaktadır.

12. Kurumda ortak kullanım alanı olarak hobi odası ve derslik şeklinde kullanılan 8 oda, 1 konferans salonu, 1 revir ve 8 kişi kapasiteli 1 revir müşahede odası, 12 avukat görüş odası, 6 aile görüşme odası, 4'ü 14 ve 2'si 8 mahpus kapasiteli toplam 6 açık görüş salonu, 36 kapalı görüş kabini, 1 kapalı spor salonu ve 1 halı saha, 4 Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi (SEGBİS) odası ve 1 emanet eşya deposu bulunmaktadır.

B. Kurum Personeli

13. Kurumda idari bölümde görev yapan personelin hafta içi mesai saatleri 08.30-17.30 içerisinde yer almaktadır. Dörtlü vardiyalı sisteminin uygulandığı Kurumda, vardiyada görev yapan personelin gündüz vardiyası 08.30-20.30 saatleri arasında, gece vardiyası ise 20.30-08.30 saatleri arasındadır.

14. Kurumda, toplam 234 personel görev yapmaktadır. Kurumda görev yapan personelin unvan bazında sayıları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

³ Mahpusların, personele veya bir farklı kişiye bedensel zarar vermesini önlemek, intihara meyilli olanların güvenliklerini sağlamak gibi amaçlarla kısa süreli kullanılan ve tehlike oluşturan durumlara karşı özel olarak hazırlanmış oda. Yumuşak oda ve süngerli oda olarak da bilinmektedir.

UNVAN	MEVCUT PERSONEL SAYISI
Kurum Müdürü	1
Kurum İkinci Müdürü	2
İdare Memuru	4
Hekim	1
Diş Hekimi	1
Öğretmen	3
Psikolog	1
İnfaz ve Koruma Başmemuru	4
İnfaz ve Koruma Memuru	207
Sayman	1
Şoför	2
Kâtip	4
Sağlık Memuru	3
TOPLAM PERSONEL	234

15. İdare tarafından Kurum personelinin; infaz ve koruma memuru yetiştirme, telefonla görüş, Yapılandırılmış Ruhsal Değerlendirme ve Bireysel Müdahale Programı (YARDM), firarı önleme, mutemetlik, emanet para ve kıymetli eşya işlemleri mesleki müdahale teknik ve taktikleri, vardiya işlemleri, infaz ve koruma başmemurluğu, eğitim ve öğretim servisi memurluğu, psiko-sosyal çalışmacı, adli tıp işlemleri, terör uzmanlaşma, Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi (ACEP), iş sağlığı ve güvenliği, kuruma kabul işlemleri kütüphane ve yayın işlemleri, ceza infaz kurumu kâtipi, sağlık memuru ve öğretmen uyum, personel destek, personel disiplin işlemleri, pozitif psikoterapi temelli psikolojik ilk yardım, aday memurluk (diş hekimi), personel işlemleri, ziyaretçi kabul işlemleri, afet farkındalık, liderlik ve yöneticilik, intihar ve intiharı önleme, ambar işlemleri, manevi rehberlik, idare ve gözlem kurulu sekreteryaya işlemleri, ceza infaz işlemleri, yönetim uygulamaları konulu eğitimler aldığı ifade edilmiştir. Ancak, Kurumda görevli personelin insan hakları eğitimi, kişiler arası iletişim ile işkence ve kötü muamele yasağına ilişkin özel bir eğitim almadığı anlaşılmıştır.

C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılan Kişiler

16. 15/3/2023 tarihinde Kurumda 169'u tutuklu, 119'u hüküm özlü ve 934'ü hükümlü olmak üzere toplam 1.222 mahpus bulunmaktadır.

17. Mahpusların tamamı erkektir ve bunların 22'si yabancı uyrukludur. 1 ampute ve 67 kronik rahatsızlığı olan mahpus bulunmaktadır.

18. İdare tarafından, tek kişilik odalarda; ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası infaz edilenlerin, hekim raporu ile tek kişi kalması uygun görülenlerin ve 5275 sayılı Kanun'un 9/3 fıkrası⁴ kapsamında tehlikeli halde bulunan mahpusların barındırıldığı bilgisi verilmiştir.

III. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER

A. Fiziksel Koşullar

1. Kurumun Fiziksel Durumu

19. Koğuşlar, 2 katlı olup koğuşların üst katında yatakhane ve alt katında ortak yaşam alanı bulunmaktadır. 14 kişi kapasiteli koğuşların yatakhane alanı 55, ortak yaşam alanı 35 ve havalandırma alanı 47 metrekaredir. Diğer taraftan, 5 kişi kapasiteli koğuşların yatakhane alanı 33, ortak yaşam alanı 25 ve havalandırma alanı 30 metrekaredir. Tek kişilik odaların alanı 13 metrekaredir. Bu odalardan her 8'inin ortak kullanımı için 68 metrekare büyüklüğünde havalandırma alanı bulunmaktadır.

20. 14 kişi kapasiteli koğuşlarda 3 tuvalet, 3 lavabo ve 1 banyo bulunurken 5 kişi kapasiteli koğuşlarda ve tek kişilik odalarda ise birer tuvalet, lavabo ve banyo bulunmaktadır.

21. Koğuş ve odalarda genellikle acil çağrı butonları bulunmakta olup bazı koğuş ve odalarda çağrı butonu olmadığı ya da olanların çalışır vaziyette olmadığı tespit edilmiştir. Durum Kurum İdaresine bildirilmiş İdare tarafından bozuk çağrı butonlarının en kısa sürede tamir edileceği ifade edilmiştir.

22. Koğuş, oda ve ortak alanların temizliklerinin yeterli olduğu gözlemlenmiştir.

⁴ 5275 sayılı Kanun'un "Yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumları" başlıklı 9'uncü maddesinin 3'üncü fıkrasında; "Eylem ve tutumları nedeniyle tehlikeli hâlde bulunan ve özel gözetim ve denetim altında bulundurulmaları gerekli olduğu saptananlar ile buldukları kurumlarda düzen ve disiplini bozanlar veya iyileştirme tedbir, araç ve usûllerine ısrarla karşı koyanlar bu kurumlara gönderilirler." hükmü yer almaktadır.

23. Her mahpusun koğuşunda/odasında kendisine ait yatak, yastık ve ranzasının bulunduğu ancak bazı yatakların eski ve kirli, bazı yastıkların ise yırtık vaziyette olduğu görülmüştür.

24. Mahpuslar tarafından Kurumda sıklıkla elektrik kesintisi yaşandığı ifade edilmiş olsa da İdare tarafından, Kurumda jeneratör olduğu ve uzun süreli elektrik kesintisi yaşanmadığı belirtilmiştir.

25. Kurumda, dördü 360 derece dönebilen güvenlik kamerası olmak üzere toplam 398 güvenlik kamerası mevcuttur. Havalandırma alanlarında, ortak alanlarda ve koğuşların ortak yaşam alanlarında güvenlik kameraları bulunmaktadır. Koğuşların yatakhane bölümlerinde ve tek kişilik odalarda güvenlik kamerası bulunmamaktadır. Güvenlik kamera kayıtlarının 90 gün süreyle geriye dönük olarak saklandığı, biri havalandırma alanını kayıt altına alan olmak üzere üç güvenlik kamerasının çalışmadığı tespit edilmiştir.

26. Kurumda iki yumuşak oda bulunmaktadır. Bu odalarda yapılan incelemede odaların iç yüzeylerinin yumuşak malzemeyle kaplı olduğu, kapı üzerinde havalandırma yerinin bulunduğu, odalarda birer lamba, küçük pencere ve tuvalet (taşı) bulunduğu, her iki odanın iki güvenlik kamerasıyla kayıt altına alındığı görülmüş, kayıtların incelenmesi sonucunda yumuşak odada mahpus tutulma süresinin makul olduğu ancak güvenlik kameralarının tuvalet kısımlarını gördüğü ve bu durumun odada tutulan mahpusların mahremiyetini ihlal edeceği değerlendirilmiştir.

27. Kurumun, merkezi doğalgazlı kalorifer sistemiyle ısıtıldığı gözlenmiş, ısınma konusunda mahpuslardan herhangi bir şikâyet alınmamıştır.

28. Kurumda, sigara içilmeyen bir koğuş bulunmaktadır.

2. Suya Erişim

29. Kampüste yer alan Yozgat Açık Ceza İnfaz Kurumu tarafından mahpus başına günlük 50 litre sıcak su ve 150 litre soğuk su verilmektedir.

30. Koğuş ve odalarda şebeke suyuna 7/24 erişim sağlanmaktadır. Kurumda sabah ve akşam birer saat olmak üzere mahpuslara günde 2 saat sıcak su sağlanmaktadır. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar temiz soğuk ve sıcak suya erişim konusunda sıkıntı yaşamadıklarını ayrıca Kurum kantininden ambalajlı sulardan satın alabildiklerini ifade etmiştir.

3. Hijyen Koşulları

31. Kurumda bulunan koğuş ve odaların temizliği, buralarda barınmakta olan mahpuslar tarafından Kurumun sağladığı çekpas ve fırçalarla yapılmaktadır. Mahpuslar kantinden temizlik malzemeleri satın alabilmektedir. İdare tarafından maddi durumu yetersiz olan mahpusların temizlik malzemesi ihtiyaçlarının Kurum genel bütçesinden karşılandığı ve sağlık durumu uygun olmayan mahpusların barındığı oda/koğuşların temizliğinin görevlilerce yapıldığı ifade edilmiştir.

32. Kurum çamaşırhanesinde ev tipi 4 çamaşır makinesi ve 4 çamaşır kurutma makinesi bulunmaktadır. Mahpuslar, 30 TL ücreti karşılığında çamaşırlarının yıkatma ve kurutma işlemlerini çamaşırhanede yaptırabilmektedir. Ayrıca, mahpuslar Kurum kantininden temin ettikleri deterjan ile çamaşırılarını kendileri de yıkayabilmektedir. İdare tarafından; mevcut makinelere ek olarak alım ihalesinin tamamlanan 4 çamaşır makinesi ve 4 çamaşır kurutma makinesinin kurulumlarının yakında yapılacağı, maddi durumu elverişli olmayan mahpuslara bedeli Kurum bütçesinden karşılanmak üzere çamaşır deterjanı verildiği ile bulaşıcı hastalık durumunda karantina altına alınan mahpusların kullandığı eşyaların yüksek sıcaklıkta yıkandığı belirtilmiştir.

4. Kantin

33. Kurumda bir kantin bulunmaktadır. Mahpuslar dilekçeyle kantinden alışveriş yapabilmektedir. Görüşme yapılan mahpuslarca kantinden temin edilen plastik sandalyelerin kalitesiz olması sebebiyle çabuk kırıldığı ifade edilmiştir. Heyetimizce bazı sandalyelerin kırılmış ve dikilerek tamir edilmiş olduğu gözlemlenmiştir. Kantinde satılan sandalyelerin yerine daha kaliteli ve sağlam sandalyelerin satışa sunulması konusu İdare ile paylaşılmıştır.

34. Kantinde peynir, küp şeker ve tavuk döner gibi gıda malzemeleri, dereotu, yeşil soğan gibi sebzeler; kireç sökücü ve krem temizleyici gibi temizlik malzemeleri ile boncuk satılması mahpuslar tarafından talep edilmiştir. Ayrıca, bazı mahpuslar tarafından fiyatı daha uygun olması açısından 5 lt.'lik ambalajlı suların satılması talebinde bulunulmuştur. Heyet tarafından incelenen kantinde farklı markalarda ürünlerin satıldığı ve ürün çeşitliliğinin bulunduğu görülmüştür. Ürün çeşitliliğinin mahpusların talepleri doğrultusunda artırılması

hususlu İdare ile paylaşılmıştır. İdare tarafından kantinde satılan ürün çeşitliliğinin mahpusların talepleri doğrultusunda artırılacağı ifade edilmiştir.

35. Mahpuslar, eşya değişiminin yılda sadece iki kez yapıldığını, kantinde iç çamaşırı satılması sebebiyle aileleri tarafından getirilen iç çamaşırlarının Kuruma alınmadığını ifade etmişlerdir. İdare tarafından güvenlik gerekçesiyle kantinde satılan eşyaların hediye olarak mahpuslara verilmediği belirtilmiştir. Kurum İç Yönergesi dâhil ilgili mevzuat incelendiğinde iç çamaşırının hediye olarak mahpuslara verilmesine engel bir durumun olmadığı tespit edilmiştir.⁵

36. Mahpuslar kantinden satın aldıkları komodin ve kova gibi eşyaların daha sonra koşullarda fazla eşya olduğu gerekçesiyle toplatıldığını ifade etmişlerdir. İdare tarafından, mevzuat kapsamında beş kovaya ve mahpus başına bir çekmeceye izin verildiği belirtilmiştir. Bu sınırlandırmanın Kurum İç Yönergesi'nden kaynaklı olduğu tespit edilmiştir.⁶ Sorunun, mahpuslara uygulanan eşya kotaları hakkında Kurum tarafından bilgilendirme yapılmamasından kaynaklandığı anlaşılmıştır.

37. Koşu ve odalarda buzdolabı olmadığı ve yiyeceklerin havalandırma alanında tutulduğu görülmüştür. Mahpuslar tarafından kantinde buzdolabı satılmadığı ifade edilmiş, yapılan incelemede kantinde buzdolabı satılmadığı görülmüştür. İdare tarafından, buzdolabının dış kantinden alınabilmesini mümkün kılacak bir çalışmanın devam ettiği ifade edilmiştir.

B. Yönetim ve Personelin Tutumu

38. Mahpuslar dilekçe ile talep etmeleri durumunda Kurumdan sorumlu Cumhuriyet savcısı ve Kurum ikinci müdürüyle görüşebildiklerini belirtmişlerdir.

⁵ Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in "Dışarıdan gönderilen hediyeleri kabul etme hakkı" başlıklı 77'nci maddesine göre; "(1) *Kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlü Ocak, Mart, Mayıs, Temmuz, Eylül, Kasım aylarının ilk haftasında ve dinî bayramlarda, her yıl 31 Aralık günü yılbaşı sayılarak yılbaşında veya kendi doğum günlerinde dışarıdan gönderilen ve kurum güvenliği ve kişilerin sağlığı için tehlikeli olmayan bir hediye kabul etme hakkına sahiptir.*

(2) *Hediye kabulüne ilişkin aşağıdaki esaslar uygulanır: a) Hükümlü, hediye olarak ancak kitap veya giyim eşyası kabul edebilir. (...) ç) Gönderilen eşya, güvenlik ve hijyen kontrolünden geçirilir.*

(...)

(8) *Hediyenin hükümlüye tesliminde Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik ve Kurum İç Yönergesinde belirtilen usul ve esaslar dikkate alınır.*"

⁶ Kurumun İç Yönergesi'nin 31'inci maddesinin birinci paragrafına göre; "*Ceza infaz kurumlarında bulundurulabilecek eşya ve maddeler hakkında yönetmelikte belirtilenlere ilave olarak; (...) her odaya mevcudu dikkate alınmak suretiyle banyo ve lavaboda kullanılmak üzere en fazla 5 adet plastik kova, (...) verilir. Her hükümlü ve tutukluya bir çekmece bölümü olacak şekilde plastik komodin, (...) bulundurulur.*"

39. Bazı mahpuslar, kendileri hakkında kararların alındığı İdare ve Gözlem Kurulu toplantılarına fiziki katılım sağlayamadıklarını ifade etmiştir. İdare tarafından, açık ceza infaz kurumuna ayrılma konusunda yeni gelen mahpusların gözlemlenmeleri gerektiği için sürenin uzadığı, mahpusların toplantıya fiziki katılım talebinde bulunması halinde talebin dikkate alınacağı ifade edilmiştir.

40. İdare tarafından, mahpusların Kuruma kabulü sırasında belgelerinin kontrol edildiği, Araştırma Değerlendirme Formu (ARDEF) gibi çeşitli formların doldurulduğu, arama odasında aramalarının yapıldığı, duyarlı kapıdan geçirilerek geçici koğuşa yerleştirildiği, psikolog ve doktor görüşmesinden sonra suç türü ve durumuna uygun koğuşa yerleştirildiği bilgisi verilmiştir. Ayrıca, mahpuslara hak ve yükümlülükleri hakkında bilgi sahibi olmaları için Hükümlü ve Tutuklu El Kitabının verildiği belirtilmiştir. Mahpuslar, anılan kitabın kendilerine verildiği bilgisini teyit etmiştir.

41. Mahpuslarla yapılan görüşmelerde, Kuruma kabul sırasında aramaların üzerlerinde yalnızca iç çamaşırı kalacak şekilde yapıldığı ve kendilerine arama önlüğü verilmediği iddia edilmiştir. Arama odalarında yapılan incelemede tek kullanımlık arama önlüklerinin mevcut olduğu görülmüştür.

42. Görüşme yapılan mahpusların çoğu tarafından dilekçelerinin akıbetini bilmedikleri iddia edilmiş ve dilekçelerine çıkış numarası verilmesi talep edilmiştir. İdare ile yapılan son görüşmede durum aktarılmış; İdare tarafından, dilekçelerin ilgili yerlere ulaştırıldığı ancak dilekçelerin yoğunluğu sebebiyle dilekçelere çıkış numaralarının aynı gün verilemeyebildiği belirtilmiştir.

C. Beslenme

43. Kurumda mahpuslara kahvaltı, öğle ve akşam yemeği olmak üzere üç öğün yemek verilmektedir. Yemekler günlük iâşe bedeli karşılığında Yozgat Açık Ceza İnfaz Kurumu tarafından hazırlanmakta, Kuruma teslim edilmekte ve Kurum tarafından mahpuslara dağıtılmaktadır. İdare tarafından yemek numunelerinin Açık Ceza İnfaz Kurumunda tutulduğu, iâşe bedellerinin arttırılmasından sonra mahpusların yemekle ilgili şikâyetlerinin azaldığı belirtilmiştir.

44. Mahpuslar, Kurumda günde üç öğün yemek ve iki ekmek verildiğini, iâşe bedelinin artması sonrası yemeklerin düzeldiğini, genel olarak yemeklerin güzel olduğunu

ancak yemek ve ekmek istihkakı dağıtımlarının düzenli bir şekilde belirli saatlerde gerçekleştirilmediğini ayrıca haftalık yemek listelerinin kendileriyle paylaşılmadığını ifade etmişlerdir. İdare tarafından haftalık yemek listesinin televizyondaki idari kanaldan paylaşılabilceği ifade edilmiştir. Heyet tarafından haftalık yemek listesi incelenmiş, yeterli sıklıkla yumurta ve et çıktığı ancak bu listenin diyetisyen tarafından kontrol edilmediği tespit edilmiştir. Açık Ceza İnfaz Kurumu, Kurumda diyetisyen bulunmadığından yemek listelerinin kalori miktarı⁷ dikkate alınarak hazırlandığını belirtmiştir.

45. Kurumda diyet yemeğine ihtiyacı olan mahpuslar bulunduğu öğrenilmiş, bu mahpuslarla yapılan görüşmede diyet yemek taleplerinin karşılandığı ifade edilmiştir.

D. Sağlık

46. Kurumda tam zamanlı çalışan bir aile hekimi ile üç sağlık memuru bulunmaktadır. Ancak, ziyaret tarihi itibarıyla aile hekiminin geçici görevle deprem bölgesinde bulunması sebebiyle Kurumda sağlık hizmeti geçici görevli başka bir hekim tarafından haftada iki gün süre ile verilmektedir. Ayrıca, hekime yardımcı olmak üzere infaz ve koruma memurları görevlendirilmiştir.

47. Mahpuslarla yapılan görüşmelerde dilekçe ile revire çıkma talebinde buldukları ifade edilmiştir. Görüşme yapılan mahpusların çoğu revir taleplerinin karşılanmasının ayları bulabildiğini, hekimin fiziki muayene yapmadığını, uzaktan bakıp ilaç yazdığını, hekime çıkma taleplerinin revirde görevli sağlık memuru tarafından değerlendirilerek sonuçlandırıldığını, sağlık memurunun ayakta durabilen durumdakilerin revire çıkma talebini acil görmediğini ve kendilerine kaba davrandığını belirtmişlerdir. Revirde yapılan görüşmede hekime çıkma taleplerinin revirde görevli sağlık memuru tarafından değerlendirildiği anlaşılmış, ilgili sağlık memurunun Heyet üyelerine de kaba şekilde davrandığı gözlemlenmiştir. Durum, İdare ile paylaşılmış, İdare tarafından ilgili sağlık memurunun uyarılacağı ifade edilmiştir.

48. İdare tarafından Kurum aile hekimliğinde muayene edilen mahpusların hastaneye sevklerinin uygun görülmesi üzerine ivedilikle Yozgat Şehir Hastanesinden randevularının

⁷ 5275 sayılı Kanun'un "Hükümlünün beslenmesi" başlıklı 72'nci maddesinin 1'inci fıkrasına göre; "Hükümlüye Adalet ve Sağlık bakanlıklarınca birlikte belirlenecek kalori esasına göre, sağlıklı ve güçlü kalması için nitelik ve nicelik olarak besleyici, sağlık koşullarına uygun, makul çeşitlilikte, yaş, sağlık, çalıştığı işin özelliği, dini ve kültürel gerekleri göz önünde tutularak besin verilir ve içme suyu sağlanır."

alındığı ve sevklerinin sağlandığı belirtilmiş, mahpuslar tarafından da hastaneye sevk konusunda sorun yaşanmadığı ifade edilmiştir.

49. Mahpusların sevkleri jandarma tarafından sağlanmaktadır. İdare tarafından, Kampüste tabur komutanlığı şeklinde jandarma yapılanması olması sayesinde sevkle görevlendirilen yeterli jandarma personeli olduğu ifade edilmiştir.

50. Kurumdaki ilaç odasında normal reçeteli ilaçların kapaksız raflara yerleştirildiği görülmüştür. Mahpuslar normal reçeteli ilaçların toplu şekilde verildiğini, yeşil reçeteli ilaçların ise teker teker verildiğini ve içip içmediklerinin ilgili personelce kontrol edildiğini ifade etmiştir.

51. Kurumda bir diş hekimi görevlidir. Mahpusların çoğu; diş hekiminin kendileriyle ilgilendiğini ancak dişle ilgili muayene ve hastaneye sevklerde çok sıra beklediklerini ifade etmişlerdir. Görüşme yapılan diş hekimi, dişle ilgili günde 50-60 dilekçenin kendilerine geldiğini, işlemlerin uzun sürmesi sebebiyle yoğunluk olduğunu, Kurumda diş dolgusu, çekimi ve kanal tedavisi yapıldığını, diş teknisyeninin olması halinde işlerinin kolaylaşacağını, revirde malzeme sıkıntısı olmadığını, Kurumda Mart ayında 135 işlem olmak üzere son bir yılda dişle ilgili 3000 işlem yapıldığını ayrıca mahpuslarının diş bakımları konusunda yeterince bilgi sahibi olmadığını ifade etmiştir. İdare tarafından, Valilik ve Adalet Bakanlığında diş teknisyeni talebinde bulunulduğu, diş bakımı konusunda ise mahpuslara eğitim düzenlenebileceği belirtilmiştir.

52. Revirde yapılan incelemede rastgele seçilen sağlık bilgisi kayıtları kontrol edilmiş ve kayıtların düzenli olarak tutulduğu görülmüştür.

53. Ziyaret tarihlerinde Kurumda açlık grevi yapan bir mahpus bulunmaktadır. Mahpus, Kurum koşullarının düzeltilmesine yönelik açlık grevinde olduğunu ifade etmiştir. İdare tarafından ilgili mahpusun yargılama süreçleri nedeniyle grevde olduğu, taleplerinin yerine getirilmesi için sık sık açlık grevine girdiği belirtilmiştir. Ziyaret sonrasında Kurumla yapılan görüşmede bu mahpusun açlık grevini bıraktığı bilgisi edinilmiştir.

E. Psiko-sosyal Servis

54. Psiko-sosyal serviste bir psikolog ile üç infaz ve koruma memuru görev yapmaktadır. Psikoloğun izinli olması nedeniyle kendisiyle görüşme sağlanamamış olup ilgili

infaz ve koruma memurlarıyla görüşülmüştür. Kurumda sosyal çalışmacı bulunmamaktadır. İdare tarafından da Kurumda sosyal çalışmacıya ihtiyaç olduğu ifade edilmiştir.

55. Psiko-sosyal serviste yapılan görüşmede dilekçe ile talepte bulunmaları halinde mahpuslarla görüşüldüğü, psikolojik rahatsızlığı bulunan mahpusların durumlarının takip edildiği, grup çalışmaları için bir oda oluşturulduğu ve Kurumda öfke kontrolü programı gibi grup çalışmalarının aktif olarak yapıldığı ifade edilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar, yeteri kadar görüşemediklerini iddia ettikleri psikologla daha fazla görüşmek istediklerini bildirmişlerdir. İlgili infaz ve koruma memurları, mahpus sayısına göre yetersiz olan psikolog sayısı sebebiyle istenilen sıklıkta görüşme gerçekleştirilemediğini ifade etmişlerdir. Heyet tarafından, Kurumda barınan mahpus sayısı ve profili göz önüne alındığında psikolog sayısının artırılmasının mahpusların iyi olma hallerine önemli katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

56. Psiko-sosyal servisin, Kuruma yeni gelen mahpuslarla gerçekleştirdiği, görüşmede kişilerin genel bilgileri ile varsa daha önce yaşadıkları psikolojik rahatsızlıklar, gördükleri tedaviler ve madde bağımlısı olup olmadıkları gibi hususlarda bilgiler alınarak ilk görüşme formuna işlendiği anlaşılmıştır.

57. Psiko-sosyal servis tarafından mahpuslar hakkında ARDEF doldurulduğu, Risk ve İhtiyaç Raporu sonucunda belirlenen mahpusların risk durumuna göre yardım programı başlatıldığı ve takibinin yapıldığı, ayrıca mahpusların durumu hakkında gerektiği takdirde aileleriyle veya yakınlarıyla görüşmeler yapılarak iş birliği içinde çalışıldığı ifade edilmiştir.

58. Kuruma yeni gelenlere azami üç gün içerisinde Bireyselleştirilmiş İyileştirme Sistemi (BİSİS) formu uygulandığı, BİSİS sonuçlarına göre mahpuslarla bireysel görüşmelerin gerçekleştirildiği, yapılan görüşmelerde mahpusun ihtiyacına odaklanarak psikolojik problemlerinin en aza indirgenmesinin amaçlandığı aktarılmıştır. BİSİS sonrası görüşmede intihar riskinin saptanması veya intihar girişiminde bulunan kişilerin olması halinde vaka toplantısının yapıldığı, kişilere “intihar müdahale programı” uygulandığı bilgisi paylaşılmıştır. Psiko-sosyal servisin intihar ve risk grubunda olan mahpuslarla takip esaslı bireysel görüşmeler yaptığı, bu kapsamda intihara meyilli mahpusların takiplerinin düzenli olarak yapıldığı ifade edilmiştir.

F. Eğitsel, Sosyal, Kültürel, Mesleki ve Sportif Etkinlikler

59. Kurum eğitim ve öğretim servisi bünyesinde eğitim-öğretim bürosu, manevi rehberlik bürosu ve kütüphane bürosu mevcut olup burada 3 öğretmen, 3 vaiz, 8 infaz ve koruma memuru olmak üzere toplam 14 personel görev yapmaktadır.

60. Kurumda toplamda 8 derslik bulunmaktadır. Bu dersliklerin aynı zamanda hobi atölyesi olarak da kullanıldığı, ziyaret tarihinde Kurumda 3 okuma-yazma kursu, 2 yağlı boya resim kursu, 1 kokulu sabun yapım kursu ve 1 Kuran-ı Kerim kursu olmak üzere toplam 7 gruba kurs verilmekte olduğu, ayrıca Kurumda hijyen eğitimi verildiği gözlenmiştir. İdarece; ziyaret tarihindeki okuma-yazma kurslarına toplam 21, yağlı boya resim kurslarına toplam 13, kokulu sabun yapım kursuna 12 ve Kuran-ı Kerim kursuna 34 mahpusun katıldığı ifade edilmiştir. Görüşme yapılan mahpuslarca; kursların az sayıda olması, kontenjanın sınırlı olması sebebiyle kurslara katılım sağlayamadıkları ancak bir kez verilen yarım günlük hijyen eğitimi kursuna katılabildikleri ifade edilmiştir. Bu durum Heyetimizce kurum idaresine sorulmuş, İdare tarafından, halk eğitim merkezinde farklı kurslar düzenleyebilecek yeterli öğretici bulunmadığı için kursların sınırlı sayıda olduğu, sorunu çözmeye yönelik yazışmaların devam ettiği belirtilmiştir.

61. Mahpusların, bir hafta kapalı spor salonundan, bir hafta açık spor salonundan 45 dakika süreyle faydalandırıldığı, mahpuslar arasında voleybol ve futbol turnuvaları yapıldığı anlaşılmış, açık spor salonunun futbol sahası, kapalı spor alanının ise basketbol, voleybol veya futbol sahası olarak kullanıma uygun olduğu görülmüştür.

62. Kurumdaki konferans salonu, çok amaçlı salon olarak kullanılmaktadır. İdare tarafından, konferans salonunda; sosyal-kültürel faaliyetler yapıldığı, konferans (en son 12 Mart tarihinde İstiklal Marşı konulu bir konferans düzenlenmiştir) ve seminer yoluyla mahpusların sosyalleşmesine ve gelişimine katkı sağlanmaya çalışıldığı, mahpusların düşünsel becerilerini geliştirmek için şiir yarışması düzenlendiği, müzik kursu gibi etkinliklerin de yapıldığı belirtilmiştir. Konferans salonunun söz konusu etkinlikler için kullanıma uygun olduğu görülmüştür.

63. Mahpuslar, barındıkları koğuş ve odalarda 1 televizyon bulundurabilmektedir. Televizyonlarda 1'i idari kanal olmak üzere 26 kanal mevcuttur. Bu kanallardan ortalama 21 kanalın izlenebildiği, diğer kanalların ise çekmediği görülmüştür. Görüşme yapılan mahpuslar,

televizyon kanallarının çeşitlendirilmesi talebinde bulunulmuştur. İdare tarafından kanalların çeşitlendirilmesine yönelik anket yapılacağı ifade edilmiştir.

64. Kurum kütüphanesinde 2.203 kitap bulunmaktadır. Kütüphanede yabancı dilde kitap bulunmadığı görülmüştür. Kütüphanenin yanı sıra mahpuslar toplamda 70.000 kitabı olan İl Halk Kütüphanesinden de yararlanabilmektedir. Mahpuslar, Kurum kütüphanesinden 15 günde bir değiştirilmek üzere 3 kitap ve İl Halk Kütüphanesinden ayda bir kez değiştirilmek üzere 2 kitap ödünç alabilmektedir. Ayrıca, mahpuslar yanlarında kendilerine ait 5 kitap bulundurabilmektedir. İdareden İl Halk Kütüphanesinden bugüne kadar toplamda 4.488 kitap alındığı, son 1 yıl içerisinde Kurum kütüphanesinden 850 mahpusun faydalandığı bilgisi edinilmiştir. Bazı mahpuslar, Kurumdaki kitap sayısının talebi karşılayamaması sebebiyle kütüphaneden talep ettikleri kitaplara erişemediklerini belirtmişlerdir. Kütüphanede yapılan incelemede kütüphane kitap sayısının Kurum kapasitesi bağlamında yetersiz olduğu görülmüştür. İdare tarafından kütüphanedeki kitap sayısının artırılacağı bilgisi verilmiştir.

65. Kurumda, 15 örgün öğretim öğrencisi ile 49 açık öğretim fakültesi, 242 açık öğretim lisesi ve 36 açık öğretim ortaokulu öğrencisi olmak üzere toplamda 342 öğrenci mahpus bulunduğu bilgisi edinilmiştir. Eğitim birimi ile yapılan görüşmede, örgün öğrenim görmekte olan mahpusların sınavlara girmek için dilekçe verdikleri ve üniversitenin de kabul etmesi durumunda sınava götürüldükleri bilgisi verilmiştir. Öğrenciliği devam eden mahpuslar, okul kitaplarını yanlarında bir kotaya tabi olmaksızın bulundurabilmektedir.

G. Dış Dünya ile İletişim

66. Kurumda bulunan 12 avukat görüş odasında güvenlik kamerası bulunmadığı, avukatla mahpus arasında fiziksel temas kurmalarını engelleyen herhangi bir materyal olmadığı, odaların mahpus ve avukatın dışardan görülebileceği ancak konuşulanların duyulamayacağı şekilde tasarlandığı görülmüştür. Mahpuslar avukatlarıyla görüşmelerini görüşme odasında yaptıklarını, bu konuda herhangi bir kısıtlamayla karşılaşmadıklarını beyan etmişlerdir.

67. Kurumda SEGBİS görüşmeleri için ayrılan dört odanın üçünde çalışır halde SEGBİS cihazı bulunmaktadır. SEGBİS cihazı bulunmayan odanın, SEGBİS görüşmesi için getirilen mahpusların beklemesi için kullanıldığı ifade edilmiştir. Mahpuslar, SEGBİS konusunda herhangi bir şikâyette bulunmamıştır.

68. Kurumda, koğuşlarda barınan mahpusların görüntülü görüşme yapabilmesine imkân tanıyan ACEP kapsamında temin edilen cihazlar bulunmaktadır. Tek kişilik odaların dışında her koğuşta bir görüntülü ve sesli görüşme cihazı ve kabini bulunmaktadır. İdare tarafından, mahpusların görüntülü görüşmelerini istedikleri zaman yapabildiği belirtilmiştir. Mahpusların çoğu, cihazın arızalanması veya Kurumda elektrik kesintisi yaşanması durumunda süreleri dolmuş görüldüğü için görüşme haklarını tam olarak kullanamadıklarını ve kullanılmayan sürenin yeniden kullanılması yönünde İdarece telafinin yapılmadığını ifade etmiştir. İdare tarafından, bu durumun ACEP’te yaşanan sistemsal bir sorundan kaynaklandığı belirtilmiştir.

69. Kurumda 28 ankesörlü telefon bulunmaktadır. Bu telefonlar, kurumlar arası görüşmelerde veya tek kişilik odalarda kalan mahpuslar tarafından kullanılmaktadır. Koğuşlarda barınan bazı mahpuslar ekonomik açıdan daha uygun olduğu ve görüntülü görüşmede yaşanan kesintiler sebebiyle tam olarak kullanamadıkları haklarının telafisi için ankesörlü telefon ile görüşme haklarını kullanmak istediklerini ancak kurumlar arası görüşmeler hariç ankesörlü telefonla görüşme izni verilmediğini ifade etmişlerdir.⁸

70. Mahpuslar, her ayın ilk üç haftası kapalı görüş ve son haftası açık görüş yapabilmektedirler. Mahpuslar, görüşlerde 0-6 yaş grubundaki çocuklar sayıya dâhil edilmemek üzere en fazla 5 ziyaretçiyle görüşülebilmektedir. Mahpuslar tarafından, açık ve kapalı görüş haklarından 45 dakika süreyle faydalanabildikleri ifade edilmiştir. Açık görüş salonlarında yapılan incelemede salonlarda klima ve masaların bulunduğu ve bu masaların etrafında altışar sandalyenin yer aldığı dolayısıyla ortamın görüşmeler için uygun olduğu, aynı şekilde kapalı görüş kabinlerinin de görüşme elverişli bulunduğu gözlemlenmiştir.

71. Kurumda 6 adet aile görüşme odasının bulunmaktadır. Odaların genel olarak kullanıma uygun ve hazır olduğu görülmüştür. İdare tarafından, 2023 yılında (ziyaret tarihine kadar olan sürede) odaların toplam 3 defa kullanıldığı ifade edilmiştir.

⁸ Kurum İç Yönergesinde, ankesörlü telefonların kurumlar arası görüşmelerde veya tek kişilik odalarda kalan mahpuslar tarafından kullanılacağı düzenlenmiştir.

IV. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER

A. Değerlendirme

72. TIHEK'in UÖM görevi kapsamında yürüttüğü faaliyetlerinin temeli ziyaret edilen kurumlarla pozitif yönde geliştirilecek bir iletişim doğrultusunda iş birliği esasına dayanmaktadır. Bu çerçevede Kurum İdaresinin, ziyaret esnasında gösterdiği iş birliğine açık ve kolaylaştırıcı tutumları memnuniyetle karşılanmıştır.

B. Tavsiyeler

1. Kuruma Yönelik Tavsiyeler

73. Kurumda görevli personelin hizmet içi eğitim müfredatına insan hakları eğitimi, kişiler arası iletişim ile BM'nin İşkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı, Aşağılayıcı Muamele veya Cezaların Etkili Biçimde Soruşturulması ve Belgelendirilmesi İstanbul Protokolü başta olmak üzere işkence ve kötü muamele yasağına ilişkin eğitimlerin dâhil edilmesi,

74. Personelin mahpuslarla iletişim, stres yönetme gibi personelin iyilik halini koruyacak seminer ve eğitimler almasının sağlanması,

75. Çağrı butonu olmayan koğuş ve odalara çağrı butonu takılması, çalışmayan çağrı butonlarının tamir edilmesi veya yenilenmesi,

76. Eskimiş yatak ve yastıkların değiştirilmesi,

77. Çalışmadığı tespit edilen güvenlik kameralarının tamir edilmesi veya değiştirilmesi,

78. Yumuşak odalardaki tuvalet kısımlarının güvenlik kamera kayıtlarında görülmeyecek hale getirilmesi,

79. Kantinde mahpuslar için satışa sunulan plastik sandalyelerin daha dayanıklı olanlarının tercih edilmesi,

80. Kantinde peynir, küp şeker ve tavuk döner gibi gıda maddeleri, kireç sökücü ve krem temizleyici gibi temizlik malzemeleri, dereotu ve yeşil soğan gibi sebzeleri ile boncuk satılması,

81. Mahpusların mevzuatla belirlenen bayram, yılbaşı ve doğum günü gibi tarihlerde hediye olarak iç çamaşırı alabilmesine izin verilmesi hususunun değerlendirilmesi,

82. Oda ve koğuşlarda mahpus sayısı dikkate alınarak belirli eşyaların sayısal sınırlamaya tabi tutulmasının makul olabileceği ancak sınırlamaların mahpuslar tarafından kotaya tabi eşyaların satın alınmasından önce bilinmesi için gerekli bilgilendirmelerin yapılması,

83. Mahpusların buzdolabı satın alabilmesine imkân sağlanması hususunun değerlendirilmesi,

84. Talep eden mahpusların kendileriyle ilgili kararların alındığı Kurum İdare ve Gözlem Kurulu toplantılarına fiziki katılım sağlayabilmelerine izin verilmesi,⁹

85. Dilekçe veren mahpuslara düzenli olarak dilekçe çıkış numarasının bildirilmesi,

86. Haftalık yemek listelerinin düzenli olarak mahpuslarla paylaşılması,

87. Mahpuslara yemeklerinin ve ekmek istihkaklarının belirli ve uygun saatlerde verilmesi,

88. Mahpusların tedavi ve muayenelerinin uygun şekilde hekim tarafından yapılması, mahpuslara kaba davrandığı iddia edilen ve ziyaret esnasında Heyetimize de kaba davranan sağlık memurunun benzer olayların tekrarrünün önlenmesi amacıyla ikaz edilmesi, söz konusu personelin mahpuslara ve görevli personele insan onurunun gerektirdiği şekilde saygılı davranmasının sağlanması,¹⁰

89. Diş bakımı konusunda mahpuslara eğitim düzenlenmesi,

90. Mahpusların iyileştirilmesi ve topluma kazandırılması amacıyla Kurumdaki kurs çeşitliliğinin artırılmasına yönelik çalışmaların sürdürülmesi,

⁹ 29/12/2020 tarihli ve 31349 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri İle Hükümlülerin Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik’in “Kurulun inceleme ve değerlendirme esasları” başlıklı 16/5 maddesine göre; “İdare ve gözlem kurulu; hükümlü hakkındaki değerlendirmesini yaparken, gözlem değerlendirme ve gelişim değerlendirme raporları, risk değerlendirme raporu ile infaz dosyalarındaki tüm bilgi ve belgelere göre karar verir. Kurullar bu değerlendirme sırasında talebi üzerine veya re’sen hükümlü ile mülakat yapabilir.”

¹⁰ 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun’un “Hapis cezalarının infazında gözetilecek ilkeler” başlıklı 6’ncı maddesine göre; “(1) Hapis cezalarının infaz rejimi, aşağıda gösterilen temel ilkelere dayalı olarak düzenlenir: (...)

b) Ceza infaz kurumlarında hükümlülerin düzenli bir yaşam sürdürmeleri sağlanır. Hürriyeti bağlayıcı cezanın zorunlu kıldığı hürriyetten yoksunluk, insan onuruna saygının korunmasını sağlayan maddî ve manevî koşullar altında çektirilir. (...).” Aynı Kanun’un “Hükümlünün muayene ve tedavisi” başlıklı 78/1 maddesine göre; “Kurumun sağlık koşullarının düzenlenmesi, hükümlünün acil veya olağan muayene ve tedavisi kurumun hekimi tarafından yapılır.”

Birleşmiş Milletler Mahpusların İslahı İçin Asgari Standart Kurallar (Nelson Mandela Kuralları), Kural 1’e göre; “Bütün mahpuslar, doğuştan sahip oldukları insanlık onuru ve değeri gözetilerek saygı ile muamele görecektir. Gerekeçesi ne olursa olsun hiçbir mahpus işkence ve diğer zalimane, insanlık dışı veya aşağılayıcı muameleyle veya cezaya maruz bırakılamaz ve tüm mahpuslar bu tür muamelelerden ve cezalardan korunur. (...).” 70/175 sayılı Genel Kurul Kararı, 17/12/2015.

91. Mahpusların açık görüş yapılan haftada da spor haklarından faydalanabilmelerinin sağlanması,

92. Kurumdaki televizyon kanalı sayısının mahpusların talepleri doğrultusunda artırılması hususunun değerlendirilmesi, çekmeyen kanallar için çözüm üretilmesi,

93. Kurumda barınan yabancı mahpuslar da gözetilerek Kütüphanede yabancı kitap bulundurulması, mahpusların talepleriyle uyumlu olarak kütüphanede bulunan kitap sayı ve çeşitliliğinin artırılması,

94. Ankesörlü telefonların kurumlar arası görüşmeler haricinde de mahpuslar tarafından kullanılabilmesi hususunun değerlendirilmesi,

2. Yozgat Açık Ceza İnfaz Kurumuna Tavsiye

95. Kurumun yemek listelerinin mahpusların ihtiyaç duyduğu kalori miktarını sağlayacak şekilde diyetisyen tarafından hazırlanması veya kontrolünün sağlanması,

3. Yozgat İl Milli Eğitim Müdürlüğüne Tavsiye

96. Kurumda, kurs sayısının ve çeşitliliğinin artırılmasının sağlanması için gerekli olan öğreticilerin görevlendirilmesi hususunda hassasiyet gösterilmesi,

4. Adalet Bakanlığına Yönelik Tavsiyeler

97. ACEP üzerinden gerçekleştirilen görüntülü görüşme sırasında bağlantı kopmalarının neden olduğu hak kaybının önlenmesi amacıyla gerekli tedbirlerin alınması,

98. Kurumun sosyal çalışmacı ve dış teknisyeni ile ilave psikolog ihtiyacına ilişkin hususlarının değerlendirilmesi,

hususları tavsiye edilmektedir.